

Viktor Zvezdana:

Hrepenenje.

(Konec.)

Odšel sem v bolnišnico. Zdenkica me je z veseljem sprejela in mi takoj povedala, da jo je obiskal neki gospod kapetan in ji pripovedoval čudovite stvari o morju.

»Ali želite vedeti, koliko sem si zapomnila,« je veselo čebljala.

»Prav rad, Zdenkica,« sem ji prikimal, »kar pripoveduj.«

In je začela: »Vsa naša mornarica se izživlja ob naši jadranski obali. Tam plovejo majhne in velike vojne ladje. Velike vojne ladje nastopajo v bitki na morju proti sovražni mornarici. Minonosci so vojne ladje, ki polagajo mine. Ko zadene ladja obnjo, se mina razpoči in vsa ladja se razleti. Torpedovke so oborožene s topovi, imajo pa še bolj strašno orožje, torpeda, ki jih poženejo v neprijateljsko ladjo. Ko pride na cilj, torpedo poškoduje sovražno ladjo, ki se skoraj vedno potopi. Zelo nevarne so sovražniku tudi podmornice, ki se neopaženo približajo in uničijo sovražnika.

Za vzgojo mornariških častnikov imamo v Dubrovniku pomorsko vojno akademijo. Na strojniški šoli v Gjenoviu se za težko strojniško službo vzgajajo ladijski strojniški častniki in podčastniki. Za razne druge strokovne poklice je v Šibeniku na polotoku Mandaleni mornariška strokovna šola.

Na vsaki vojni in trgovski ladji je zgrajena tudi brezžična sprejemna in oddajna postaja. Kadar pride ladja v nevarnost, kadar izbruhne na ladji požar ali se pripeti kaka druga nezgoda, tedaj brezžična radio-postaja oddaja klice za pomoč. Ta klic je že stalno mednarodno odrejen znak, ki prosi »Rešite duše naše!« Ladja na planem morju, ki sprejme ta znak za pomoč, mora takoj odpluti v napovedano smer na pomoč ladji, ki je v nevarnosti.

Tudi na trgovskih in potniških ladjah so častniki, podčastniki in moštvo. Častniki so poveljnik, plovilbeni častnik in strojniški častniki. V častniškem zboru so tudi ladijski zdravnik in radio-brzojavec. Na velikih potniških ladjah biva tudi do 20 strojniških častnikov. Kotli za proizvodnjo pare se kurijo s premogom ali nafto. Služba na morju zahteva od pomorščakov dostikrat težkih žrtev in naporov. Zato so pomorščaki zdravi in močni ljudje. Življenje na morju ne pozna slabičev. Tu mora vsakdo vestno opravljati poverjeno mu dolžnost. V rokah pomorščaka je usoda vse ladje, moštva in potnikov. Samo majhna nepazljivost — in lahko se ladja potopi v neizmerne morske globine.

Mladina občuduje minonosca.

Potniška ladja odhaja ...

Poslovala sva se. Zdenka me je pridržala za roko: »Gospod Matko, kaj pravite, ali so vsi pomorščaki tako dobrosrčni, kot je gospod kapetan? Poglejte, vprašal me je celó za naslov naše gospodične šolske upraviteljice. Za Božič namerava poslati darove, da bi se obdarovali najrevnejši učenci in učenke naše šole.« Odšel sem.

*

Božični večer je. Zdenka je še vedno v bolnišnici. V kapelici bolnišnice poje zbor usmiljenk sveto pesem božične noči. Zdenkica je bila ginjena. Sklenila je nežno ročice k molitvi. Na njenih blagih očescih so se pojavile solze hrepenenja.

Viktor Zvezdana piše mladim srcem ...

Solze hrepenenja kakor v prekipevajoči pomladi rosa na planinski cvetlici. Z otroškim zaupanjem, ki je dano samo srcu nepokvarjene nedolžnosti, je pobožno prosila Jezuščka:

»Ljubi Jezušček, Ti, ki si se rodil nekoč v bornem hlevčku za naše odrešenje, prosim Te, daruj vsaj našemu rodu boljše dneve. Meni pa vrni mojega ljubljeneža očka. Vem, da mora biti zelo dober in usmiljen.

Tudi on hrepeni neskončno po svoji hčerki. Mamici pa daj pravo spoznanje, da je ljubezni svete noči dostojna le tista ljubezen, ki je kakor materinska ljubezen — čista, nesebična in ki je pripravljena tudi na žrtve. Ljubi angelček, varuh moj, prosim te, varuj tam daleč na planem morju mojega očka, da se povrne k meni, tvoji ubogi hčerki, ki ga težko pričakuje. Saj ima danes v tej sveti noči pomirjeno hrepenenje le tisto nedolžno otroško srce, ki more v sveti noči skupaj s starši praznovati naš najsvetejši praznik. Prosim te, angelček moj, ki tam gori nad zvezdastim nebom paziš na mene in me váruješ, váruj tudi mojo mamico.«

*

Na steni bolniške sobe je visel na velikem razpelu Krist-Odrešenik. Njegove svete ustnice, izsušene od velike in neizmerne bolečine, so šepetale najvzvišenejši psalm človeštvu:

»Prinesel sem Vam v znamenju križa Vaše odrešenje in mir, ki ga Vam svet ne more dati! Naj bodo Vaša srca blage volje, kot so srca in duše mojih najmlajših ...«

Na licu Odrešenikovem se je pojavil blažen mir. Njegove blage oči, polne ljubezni in dobrote, so se ozrle na spečo Zdenkico. Smeškala se je. Sanjala je o svojem ljubem očku. Na njenem bledem, izmučenem obrazčku pa so se lesketale solze neskaljene in čiste ljubezni ...

Gustav Strniša:

Jež in gad.

Ježek, ki med listjem stika,
sreča gada, ker je sit,
se ne zmeni, ko gad sika,
dviga glavo ponosit.

Naposled le ježa zdraži:
— Kaj boš ti šivankar siv,
saj bojiš se me, pokaži
svojo slavo — klobčič žio!

Ježek jezen zgrabi kačo:
— Da ne bom, kot me dolžiš,
mi boš zdajle za jedačo,
saj me v miru ne pustiš! —